

[Margrete Auken]

I forbindelse med spørgsmålet om ekspropriation vil jeg gerne spørge ministeren, og jeg vil godt have svar på det: Har man forelagt det for Justitsministeriets lovkontor, eller laver man bare skæg med os? Og så vil vi i givet fald gerne have meldingen fra Justitsministeriets lovkontor; ellers er det sjusk og spild af Folketingets arbejdstid, at vi skal sidde her og sjuske rundt med det. Hvis man ikke har gjort det, så er det ud over at være sjusk også temmelig kvalet, at man på forhånd siger, at det her skal være dyrt, i stedet for at gøre hvad man kan for at redde vores kroner hjem.

Også her vil jeg gerne henvise til det notat, som Bryggegrupperne har sendt os, hvor jeg synes, der argumenteres ganske glimrende for, hvorfor det her ikke er et ekspropriationsforslag. Og hvis det er det, så synes jeg i hvert fald, vi skal overlade det til domstolene at afgøre det. Det skal vi ikke tage stilling til her, i hvert tilfælde når det ikke er åbenlyst, at det er en ekspropriation.

For det tredje erstatningsspørgsmålet. Ja, man kan spørge, hvad for en side af dette lovforslag der er ringest. Måske er det dette med erstatningen, hvor man finder det dyrest tænkelige eksempel, man kan komme af sted med. Det er klart, at også det må blive en domstolsafgørelse. Hvis der skal være erstatning i denne sag, så er det ikke noget, vi skal afgøre. Så er det noget, som må klares på anden måde.

Lad mig sige overordnet, at jeg synes, en af de vigtigste meldinger, vi har fået i hele denne lovbehandling – den fik vi til det forrige forslag – var, da Miljøankenævnet gjorde klart, at man i virkeligheden godt kunne have lukket Sojakagefabrikken ved hjælp af miljøloven, men man var usikker på, hvor den politiske grænsedragning var på spørgsmålet om risiko. Det var egentlig underligt, at Miljøankenævnet var usikker på det, for allerede på det tidspunkt var det tilkendegivet, at klorfabrikken lå på den anden side af den grænse, som vi tåsedrenge herinde, som jo altså er i flertal i Folketinget, lykkeligvis, ikke mener bør overskrides. Men faktisk kan vi godt opfatte denne særlovgivning, som vi nu får igennem i forbedret udgave, som en måde at opfylde det punkt på i miljøloven, idet man får en klar besked om, at der i hvert fald er en grænse, der er overskredet.

Dette tilfælde er indtil videre – og det er jeg da nødt til at sige: indtil videre – enestående. Vi

kan ikke give nogen garanti for, at lige gyldigt hvad de finder på i den kemiske industri, så vil vi komme og sige, at det er fint nok. Det løfte har vi ikke givet. Men vi har endnu ikke andre eksempler på, at vi går ind decideret og lukker nogen produktioner nogen steder.

Derfor kan vi også udmærket endnu en gang støtte Socialdemokraternes opfordring til, at vi går ind her og hjælper de ansatte, som kommer i klemme, når vi kører denne lovgivning igennem, og jeg synes egentlig, det er for dårligt, at vi ikke har fået et tilsvarende løfte fra regeringen om, at man vil tage hånd om de mennesker, der direkte berøres af denne lukning.

Svend Heiselberg (V):

Den 14. maj 1987, en mørk dag i Danmarks historie, vedtog et flertal i Folketinget, Socialdemokratiet, SF og Det Radikale Venstre, et beslutningsforslag om, at regeringen i folketingsperioden 1987-88 skulle planlægge et lovforslag om nedlæggelse af Dansk Sojakagefabrik. Det skete, selv om Miljøankenævnet ikke havde fundet, at der bør nedlægges forbud mod fortsat drift af kloranlægget på Islands Brygge. Det skete, selv om vi fra Venstre advarede mod de konsekvenser, det kan få i fremtiden for etableringen af virksomheder beslægtet med denne, men også generelt for etablering af virksomheder i Danmark. Jeg forstår godt, at frontkæmpende for nedlæggelse af fabrikken er flygtet ud af salen; der er næsten ingen SF'ere og Socialdemokrater til stede.

Det, der sker, er, at fabrikkerne så vil etablere sig uden for landets grænser. Forslaget bevirker også, at det sker med fare for en yderligere sammenblanding af den lovgivende, den udøvende og den dømmende magt.

Venstre har gang på gang advaret mod hovsaløsninger affødt af følelser og ikke kendsgerninger, og det gælder også dette forslag. Hvilken begrundelse ville flertallet i fremtiden anvende over for andre virksomheder, og hvem er de næste? Det kunne jo let være blevet Kemisk Værk Køge, og her må vi sige De Radikale tak, fordi de bevarede fornuften.

Venstre vil stærkt advare imod, at vi vedtager dette lovforslag. Hvilke konsekvenser vil dette forslag få for beskæftigelsen? Hvad er de økonomiske konsekvenser? Der er for Venstre ingen tvivl om, at vedtagelsen af dette lovforslag er ekspropriation. Hvad koster det sam-